

DŽIOVINTŲ VABZDŽIŲ KOŠENILIŲ EKOLOGINĖS GAMYBOS KANARŲ SALOSE TECHNINIO STANDARTO PROJEKTAS.

Kadangi:

- (1) košenilių auginimas Kanarų salyne pradėtas prieš beveik 195 metų. Tai daroma natūraliai džiovinant suaugusias straubliuočių skydamarinių vabzdžių (*Coccoidea*) šeimos *Dactylopius coccus* (žinomų kaip košenilio vabzdžiai) pateles, surinktas iš figavaisių opuncijų (*Opuntia ficus indica*) narelių.
- (2) Košeniliai maitinasi augalu šeimininku (*Opuntia ficus indica*, taip pat klasifikuojamas kaip *Opuntia maxima*, *Opuntia tormentosa*), į Kanarų salas įvežtu iki XIX a. ir natūralizuotu visose salose dėl jo žemės ūkio vertės auginant vabzdžius.
- (3) Šiuo metu galioja džiovintų košenilių gamybos reguliavimo sistema:
 - jie yra gyvūninės kilmės žaliavinio produkto apibrėžties dalis. Ši apibrėžtis pateikta BENDRAJAME DOKUMENTE „COCHINILLA DE CANARIAS“ (Kanarų salų košenilis) ES Nr. ES-PDO-0005-01302 – 2015 m. sausio 22 d. pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;
 - 2013 m. rugsėjo 16 d. priimtas ĮSAKYMAS, kuriuo patvirtinamas džiovinto košenilio kokybės standartas dėl atokiausių regionų grafinio simbolio naudojimo;
 - jame pateikiamos saugomos kilmės vietos nuorodos (SKVN) „Cochinilla de Canarias“ (Kanarų salų košenilis) specifikacijos;
 - 2018 m. rugsėjo 28 d. Komisijos reglamentu (ES) 2018/1472, kuriuo dėl košenilio, karmino rūgšties, karminų (E 120) iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008 II priedas ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 231/2012 priedas, nustatoma, kad košenilis įtraukiamas kaip maisto priedas, kurį leidžiama naudoti maisto produktuose, ir nustatomos jo naudojimo sąlygos.
- (4) Be to, 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 neapibrėžti nei vabzdžių ekologinės gamybos, nei konkretaus Kanarų salų košenilio atvejo reikalavimai. Be to, 20 straipsnyje nustatyta, kad tais atvejais, kai pagal 14 straipsnio 2 dalies e punktą nepriimamos jokios papildomos bendrosios taisyklės dėl kitų auginamų gyvūnų rūšių, išskyrus tas, kurios reglamentuojamos II priedo II dalies 1.9 punkte, valstybės narės

gali konkrečioms gyvūnų rūšims ar rūšių grupėms taikyti išsamias gamybos taisykles, susijusias su elementais, su kuriais turi būti susijusios a, b ir c punktuose nurodytos priemonės, su sąlyga, kad tokios nacionalinės taisyklės atitinka šį reglamentą ir kad jomis nedraudžiama, neribojama ar neužkertamas kelias prekiauti produktais, gautais už jų teritorijos ribų ir atitinkančiais šį reglamentą.

DŽIOVINTŲ VABZDŽIŲ KOŠENILIŲ EKOLOGINĖS GAMYBOS KANARŲ SALOSE TECHNINIO STANDARTO PROJEKTAS.

TURINYS

- A. TAIKymo sritis**
- B. Ekologinės gamybos reikalavimai**
 - B.1. Apdorojimo įmonėms**
 - B.2. Figavaisių opuncijų nareliams**
 - B.3. Gaminiams – košeniliui**
- C. Košenilio ekologinės gamybos reikalavimai**
 - C.1. Bendrieji aspektai**
 - C.2. Perėjimas prie ekologinės gamybos**
 - C.3. Gyvūnų kilmė**
 - C.4. Gyvūnų šėrimas**
 - C.5. Laikymo ir auginimo metodai**
 - C.6. Gyvūnų gerovė**
 - C.7. Apdorojimas ir komercializacija**
 - C.8. Identifikavimas ir atsekamumas**

A. TAIKYMO SRITIS

Šis reglamentas taikomas džiovintam košeniliui, gaminamam Kanarų salų autonominės srities teritorijoje iš figavaisių opuncijų (*Opuntia ficus indica*) narelių ir priklausančiam Kanarų salose įsikūrusiems džiovinto košenilio apdorojimo įmonėms, kurios siekia naudoti ekologinės gamybos nuorodas.

Džiovintas košenilis apibrėžiamas kaip Kanarų salose gaunamas gyvūninės kilmės žaliavinis produktas, gautas natūraliai išdžiovinus suaugusias straubliuočių skydamarinių vabzdžių (*Coccoidea*) šeimos *Dactylopius coccus* (žinomų kaip košenilio vabzdžiai) pateles, surinktas iš figavaisių opuncijų (*Opuntia ficus-indica* spp.) narelių.

B. EKOLOGINĖS GAMYBOS REIKALAVIMAI

B.1. APDOROJIMO ĮMONĖMS

Šie apdorojimo centrai, gaminantys džiovintą košenilį ir norintys naudoti ekologinės gamybos logotipą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a. jie turi būti įsikūrę Kanarų salų autonominėje srityje;
- b. jų pagrindinė veikla turi būti džiovinto košenilio gamyba, pakuojant tik minėtuose Kanarų salose esančiuose pakavimo centruose, kuriems Kanarų salų žemės ūkio maisto produktų kokybės institutas (toliau – ICCA) suteikė leidimą vykdyti šią veiklą;
- c. jie turi būti įregistruoti kaip gamintojai ICCA patvirtintame ekologinio ūkininkavimo veiklos vykdytojų registre.

B.2. FIGAVAIŠIŲ OPUNCIJŲ NARELIAMS

Šie figavaisių opuncijų ūkiai, skirti ekologiškai košenilio gamybai Kanarų salose, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a. jie turi būti įsikūrę Kanarų salų autonominėje srityje;
- b. jų pagrindinė veikla turi būti figavaisių opuncijų (*Opuntia ficus-indica*) auginimas ekologiškos košenilių gamybos ūkiuose, kuriems ICCA suteikė leidimą vykdyti šią veiklą, tikslais;
- c. jie turi būti ICCA sertifikuoti kaip ekologiškų augalų augintojai.

B.3. GAMINIAMS – KOEŠENILIUI

Kad džiovintas košenilis būtų parduodamas pagal ekologinės gamybos reglamentus, gyvūnai turi būti auginami laikantis bendrųjų taisyklių ir principų, nustatytų 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, ir visuose reglamentuose, kuriais jis papildomas ir iš dalies keičiamas, taip pat laikantis šiame standarte išdėstytų specialių taisyklių.

C. KOŠENILIO EKOLOGINĖS GAMYBOS REIKALAVIMAI

C.1. BENDRIEJI ASPEKTAI

- 1.1. Tik iš ekologinių ūkių gautas košenilis gali būti parduodamas kaip ekologiškas.
- 1.2. Tame pačiame ūkyje vienu metu auginant ekologiškus ir neekologiškus gyvulius, turi būti laikomasi Reglamento (ES) 2018/848 9 straipsnio 7 dalies nuostatų, o tame pačiame ūkyje draudžiama auginti ir įprastus, ir ekologiškus košenilius.

C.2. PERĖJIMAS PRIE EKOLOGINĖS GAMYBOS

- 2.1. Žemės, susijusios su košenilio auginimu, paskirties keitimas.

Visas gyvūnams šerti skirtas vieneto plotas turi atitikti ekologinės žemdirbystės standartus per perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį, nurodytą Reglamento (ES) 2018/848 II priedo 1 dalies 1.7 punkte ir to paties reglamento 10 straipsnyje.

- 2.2. Košenilio perėjimas prie ekologinės gamybos

Į ekologinį ūkį patenkančiam neekologiškam košeniliui tame ūkyje turi būti taikomas ne trumpesnis kaip trijų mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis ir jis turi būti aiškiai identifikuotas. Per šį laiką turi būti laikomasi ekologinės gamybos standartų, o bet koks atliktas perkėlimas įrašomas į veiklos žurnalą. Kai tame pačiame ūkyje yra ekologiškai auginamų gyvūnų ir gyvūnų, kuriems taikomas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis, pastarieji turi būti identifikuoti siekiant užtikrinti, kad jie būtų renkami tik pasibaigus perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiui.

C.3. GYVŪNŲ KILMĖ

- 3.1. Parduoti skirti košenilio vabzdžiai turi būti gimę ir išauginti pagal košenilio ekologinės gamybos standartus. Todėl jie turi būti išauginti gamybos vienetuose, kurie atitinka ekologinės gamybos standartus, ir šis gamybos būdas turi būti išlaikytas visą gyvulio gyvenimą.
- 3.2. Nepaisant pirmesnės dalies nuostatų ir gavus išankstinį kompetentingos institucijos leidimą, neekologiniame ūkyje išauginti vabzdžiai košeniliai gali būti įvežami į ekologinį ūkį tik tuo atveju, jei:
 - 3.2.1. pirmą kartą įsteigiamas košenilių ekologiškos gamybos ūkis arba žymiai išplečiamas esamas ūkis,
 - 3.2.2. arba kai rinkoje nėra pakankamo kiekio ekologiškų vabzdžių košenilių, arba kai ekologiškų gyvūnų pasiūla neatitinka gamintojo kokybinių ir kiekybinių poreikių.
- 3.3. Didžiausia neekologiškai auginamų gyvūnų, kuriuos galima įvežti į ūkį pagal 3.2.2 dalį, procentinė dalis yra 20 % bendro

ekologinės gamybos svorio pagal rūšis per metus.

3.4. Bet kuriuo atveju, jei vabzdžiai košeniliai įvežami iš už ūkio ribų, turi būti laikomasi toliau nurodytose dalyse nustatytų sąlygų:

- a) jie turi būti pagaminti Kanarų salų autonominėje srityje;
- b) neekologiškai auginami vabzdžiai košeniliai turi būti įvežti į ekologišką ūkį, kad būtų naudojami inokuliacijos etape ir atitiktų techninio standarto 2.2 dalies specifikacijas. Pasibaigus perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiui, ūkis gali būti naudojamas košenilio ekologinės gamybos komercializacijos tikslais.

C.4. GYVŪNŲ ŠĖRIMAS

4.1. Košeniliai turi būti šeriami tik pačiame ūkyje, kuriame baigėsi perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis, esančiomis figavaisėmis opuncijomis.

4.2. Dirbtinis papildų naudojimas šeriant košenilius yra draudžiamas.

C.5. LAIKYMO IR AUGINIMO METODAI

5.1. Tame pačiame ūkyje draudžiama auginti košenilius tiek ekologiškai, tiek neekologiškai.

5.2. Figavaisės opuncijos, ant kurių auga vabzdžiai košeniliai, turi būti laikomos tinkamos vegetatyvinės būklės, kad gyvūnas galėtų tinkamai maitintis.

5.3. Dirvožemio tvarkymas ir tręšimas, taip pat kenkėjų kontrolė ir prevencija vykdomi pagal Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.9 ir 1.10 punktus. Trąšos ir augalų apsaugos priemonės naudojamos pagal

Reglamento (ES) 2018/848 24 straipsnį, naudojant tik Reglamento (ES) 2021/1165 I ir II prieduose išvardytas medžiagas, o jų naudojimo pagrindimas turi būti registruojamas veiklos registre.

5.4. Populiacijos tankiai turi būti tokie, kad būtų atsižvelgiama į natūralų vabzdžių košenilių elgesį.

C.6. GYVŪNŲ GEROVĖ

6.1. Neleidžiama atlikti jokių košenilio žalojimo veiksmy.

6.2. Vežimo sąlygos ir kitos tvarkymo procedūros turi būti tokios, kad būtų kuo labiau atsižvelgiama į vabzdžių fiziologinius poreikius ir vengiama gyvūnų patiriamo streso.

6.3. Košenilių naikinimas turi būti atliekamas veiklos vykdytojo registruotose patalpose ir turi būti kuo greitesnis, veiksmingesnis ir atsargesnis, kad vabzdžiai nebūtų be reikalo kankinami. Naudojamos procedūros ir priemonės neturi daryti žalos vabzdžiams.

C.7. APDOROJIMAS IR KOMERCIALIZACIJA

- 7.1. Košeniliai renkami suaugę, 3 mėnesių amžiaus.
- 7.2. Košeniliai renkami ir valomi rankiniu būdu.
- 7.3. Džiovinimas atliekamas natūraliai saulėje.
- 7.4. Pageidautina, kad galutinis produktas būtų supakuojamas į džiutinius arba medvilnės tekstilės maišelius.
- 7.5. Ženklimas – produkto etiketėje gali būti pateikta ši informacija, susijusi tik su ekologine gamyba:
 - ekologiškai išaugintas košenilis arba ekologiškai pagamintas košenilis;
 - kanarų salų ekologinės gamybos logotipas;
 - kontrolės institucijos kodas – ES-ECO-014-IC;
 - produkto kilmė – ES žemės ūkis arba Ispanijos žemės ūkis.

C.8. IDENTIFIKAVIMAS IR ATSEKAMUMAS

- 8.1. Ekologiškai išauginti vabzdžiai košeniliai identifikuojami pagal partiją ir visiškai atsekami visoje gamybos ir komercializacijos grandinėje, užtikrinant atsekamumą ir atitiktį ekologinės gamybos taisyklėms. Kiekvienos partijos kilmė, dydis ir data aiškiai nurodomi.
- 8.2. Jei tame pačiame ūkyje yra ekologiškai auginami gyvūnai ir gyvūnai, kurių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis dar nėra pasibaigęs, pastarieji visada turi būti identifikuojami, kad jie nebūtų renkami prieš pasibaigiant perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiui.
- 8.3. Turi būti registruojama bent ši informacija:
 - gyvūno įvežimas – vieta, į kurią gyvūnai įvežami, įvežimo data, kilmė;
 - rinkimas – sklypai ar vietovės, kuriose surinkta; surinkimo data;
 - džiovinimas – džiovinimo pradžios ir pabaigos datos.

Luis Celestino Arráez Guadalupe

**KANARŲ SALŲ INSTITUTO DIREKTORIUS
DĒL ŽEMĒS ŪKIO MAISTO PRODUKTŲ KOKYBĒS**